

2 CENTESIMI

Predbrojba za Monarhiju
znaša 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 pare.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonament für die
Monarchie: vierteljährig
4 K, einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

Izlazi svaki dan osim nedjelje i svetka
u 11 ura prije podne.

Esce ogni giorno eccettuate le dome-
niche e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Za uvrštenje objava u
„Malom oglasniku“ plaća
se za svaku riječ 2 pare.
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi
nel „Notiziario d'affari“
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minimale
30 centesimi.

Jedes Wort im „Kleinen
Anzeiger“ kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

I. sastanak hrv.-slov. istarskog djaštva

držan dne 7. i 8. rujna u Pazinu.

Sa raznih strana mile nam Istre, saku-
pilo se već dne 6. rujna u večer lijep
broj (oko 40) mladih sokolova, a ovaj se
broj podvostručio slijedećeg dana u jutro,
kad se je dočekalo vlak u 8 i pol s., koji
je dovezao Tršćane i Liburnjane, koji su
došli preko Učke. Iz kolodvora pošlo se
korporativno u „Narodni Dom“.

Sazivač Sloković otvorio je u 9 s. sa-
stanak, te veli, da se je već pred 3 god.
mislilo na obdržavanje sastanka, ali se je
tek ove godine pružila lijepa prilika, da
se ova ideja oživotvori, kad stupaju u
svijet prvi abiturijeti pazinske gimnazije.
Svrha je sastanka, da iznesemo u javnost
svoje nazore o pučkoj prosvjeti, da bude
među starijim i mlađima što čvršća sveza
u svakom pogledu, jer u tom leži nada
oko većeg uspjeha narodne prosvjete.

Predložio je za predsjednika sastanka
abs. phil. dra. Mata Tentora, a za pod-
sjednika J. Agneletto, cand. iur. i Brn-
čića, abii.

Burno pozdravljen preuzeo je dr. Tentor
predsjedništvo, a zatim iznaša ideju sa-
stanka: da se informiramo o našim vla-
stitim težnjama i potrebama, da si onda
kušamo i pomoći, da se upoznamo, pro-
motrimo stanje našeg zapuštenog istar-
skog naroda, u tom pogledu pripravljam
se za buduće naše djelovanje.

Sakupili smo se kao — Hrvati-Slovenci
— stoga vas molim, da samo stoga sta-
novišta promotrite naše razpravljanje, cilj
nam je: narodna prosvjeta.

Kol. Čok, pozdravlja sastanak u ime
tršć. sloven-akademikara. Pazinska gim-
nazija naobrazuje isto i četicu Slovenaca,
pa je zato isto i „naša“. Trst i Istra
imadu protiv neprijatelja isti boj, primite
pozdrav vi borioci od nas borioca.

Kol. Agneletto, pozdravlja u ime na-
rodno-radikalnoga sloven. djaštva.

Posjetili su sastanak načelnik dr. Ku-
relić i druga pazin. inteligencija, među
kojima vidjesmo i 3 učitelje. Odsutnost
svoju su opravdali: dr. Leginja, dr. D.
Trinajstić, dr. Rybar i Spinčić.

Iza toga su započela predavanja. Bilo
je pet predavanja i to: o narodnoj svije-
sti predavao Bručić, o istar. školstvu A.
Ružić, o narodnom životu Posedel, o na-
rodnom gospodarstvu Brajša i Lazarić.
Krasna su bila predavanja, poučna i puna
hvale onim rodoljubima, koji su doprinijeli
oko podignuća narodne svijesti u Istri.
Žalosno je bilo izvješće o stanju pučkog
školstva. Divno, zanimivo i sa jakim
temperamentom je predavao Lazarić o na-
rodnom gospodarstvu.

Kod debate su sudjelovali Posedel,
Sloković, Čok i Ribarić. Istaknulo se po-
manjkanje srednjeg sta'ca; usljed toga
velika razlika između inteligencije i puka.
Tomu nek doskoči pazinska gimnazija.
Pomanjkanje narodnih obrtnika, a osobito
trgovaca. Preporučilo se ustanovljivanje
zadruga i konsumnih društava — trgo-
vačkih i obrtnih, gdje je spas našeg na-
roda u ekonomskom pogledu.

Poslije podne obdržavala se druga sje-
dnica. Na početku sjednice zaključilo se

pozdraviti sastanak narod.-radik. sloven.
djaštva u Celju. Predavao Ribarić o puč.
knjižnicama, Sloković o puč. predavanjima.

Agneletto istaknuo rad nar.-radik. slov.
djaštva na prosvjetnom polju, te nam
mogu služiti u dobrom za primjer u na-
šem djelovanju.

Ribarić je spomenuo djelovanje istar.
kluba u Beču za pučku prosvjetu; odsu-
dio je rad inteligencije u tom obziru,
osobito pako „čitaonice“, koje su u ve-
ćini slučajeva za „gospodu“, a za puk ne-
pristupna, a morali bismo nastojati, da
se ukloni razlika između „prostog“ na-
roda i inteligencije i da što više seljaka
polazi čitaoničke prostorije i njezine za-
bave. Njegove riječi bijahu od strane
djaštva burno pozdravljene.

Toj su sjednici prisustvovali i pozdra-
vili dr. Kurelić u ime općine i hrvatske
čitaonice, a Josip Bačić u ime istar. učitel-
tstva, i djačkog pripomoćnog društva
mjesto odsutnog dra. Trinajstića.

U subotu večer držao se je lijep ko-
mers uz sudjelovanje pazin. inteligencije.
Izreklo se više napitnica, među kojima
spominjem dra. Kurelića, dra. Červara, a
osobito se je dojmila od prof. Mučala u
kojoj je naglasio, demokratizam u našem
djelovanju; a vladala je prava domaća
zabava uz pjevanje narod. pjesama. Oso-
bito je upalo u oči prijaznost pazinskih
profesora s djacima. Tako i valja.

VIESTI.

C. k. država hrvatska gimnazija u
Pazinu.

Upisivanje novih učenika za I. razred
bit će dne 16. i 17. rujna, a za više raz-
rede dne 17. i 18. rujna od 8—12 sati
prije podne u gimnazijskom upraviteljstvu.

Prijamni, popravni i naknadni ispiti
obdržavat će se dne 16. i 17. i 18. rujna.

Školska će se godina 1907. 08. otvoriti
dne 18. rujna svečanom službom božjom
u 9 sati prije podne.

Pišu nam iz Pazina: Upisivanje u
c. kr. pripravnicu za učiteljska u Pazinu
bit će 15., 16. i 17. rujna u općinskoj
zgradi, gdje je sada pripravnica smješ-
tena. Mladići, koji se žele upisati, treba
da imaju najmanje 13½ god.; neka do-
nesu sobom zadnju škol. svjedočbu, krnsi
list i potvrdu o cijepljenju kozica.

Posto ne dostaje hrvatskih učitelja
u Istri, pošto imamo sada hrv. učiteljske
za Istru, pošto će se financ. stanje učitel-
tstva popraviti, očekujemo mnogo djaka.

Požurite se, da s. već prvi dan upi-
sete, jer preveliki broj djaka ne će se
moći primiti, a tko prvi dodje, prvi
melje.

Kanfanar, 12. IX. 1907.

Izbori su dakle, hvala Bogu i tamo-
šnjim rodoljubima dosta povoljno ispali,
i to ne samo bez sudjelovanja mjestnog
župe-upravitelja, već i proti njegovoj volji.
Da je on uložio i malo volje, pobjedili
bismo bili i u I. tielu; jer je njegov ka-
pelan izjavio da će glasovati sa onom
strankom s kojom bude stojao i veleč.
g. Šutić. I g. Šutić obećavao našim lju-
dem sve do zadnjeg časa da će biti s na-
ma, kad na dan izbora navlaš otputovao

u Trst, da ga niti ne nadju kod kuće.
To su vam narodni borioci, to su oni
koji moraju prednjačiti; kako može pastir
zahtijevati da narod bude uzan, kad on
isti u času pogibelji ostavlja svoje stado,
da ga njegovi dušmani gnje i deru. I
najzasljepljeniji sada uvidja koliko želi
dobra veleč. g. Šutić svomu puku, a kako
bi se ponašao da je stalan župnik? (Da
nas Bog očuva od takvih nespretnika!)
Zar se on boji da djelujući, uplivajući i
radeći da na upravu općine dodju pošte
niji ljudi kosi se sa apoštolskim sveče-
ničkim zvanjem? Ili je sada negativno
htjeo podpomagati talijansku i podre-
pničku stranku? Na to nek mu odgovori
dr. Vatovac, komu je on bio na ruku
prigodom njegove (Vatovca) agitacije u
Kanfanaru za carevinsko vieće. Oh! Kamo
vodi beznačaj i puzavstvo, sve se čini i
radi da se ugodi predpostavnicima da mu
oni mogu uzvratiti milo za drago; dašto
i kukavlukom bi htjeli da postignu nešto
oni koji nemaju nikakvih zasluga.

Kanfanarci! a osobito obć. zastupstvo,
vrati i ti vlač. g. upraviteju milo za drago;
doći će vrvime da će ti se g. Šutić klan-
jati i ulagivati, a ti znaj da on ide samo
za svoju korist; pa kako je on tebi po-
mogao tako ti njemu.

Gosp. Antun Mišanu bismo preporučili
da bude iskreniji borioci, i da ne koleba,
nek traži u ovakim prigodam obću a ne
svoju korist i čast.

Dalmatinski sabor.

Ponedjeljak 9. tek. mj. bilo je u Zadru
svečano otvorenje zasjedanja dalmatinskog
sabora.

Saborska sjednica otvorena je na podne.
Saborski predsjednik dr. Ivčević držao je
nastupni govor, u kojem razlaže program
ovog saborskog zasjedanja.

Mjesto bolesnog namjestnika Nikole
Nardelli-a zastupa vladu dvorski savjetnik
Josip Tončić, koji izlaže program bečke
vlade.

Vlada priznaje, da je uređenje jezičnog
pitanje neodgodivo već prema službenim
potrebama. Još prije izmaka ove godine
vlada će preko namjestništva priobćiti po-
zadanicima pojedinih stranaka u svrhu
sporazuma temeljna načela nove jezične
osnove. Čim se postigne sporazum, od-
mah će biti preduzete sve mjere, da se
jezično pitanje riješi.

Prvoj sjednici pristupilo je jako malo
zastupnika, a drugu se nije moglo obdr-
žati radi malog broja prisutnih zastupnika.

U trećoj sjednici (11. t. m.) govorio je
vladin zastupnik Tončić, da je i vladina
namjera da sjedište novoga parobrodar-
skoga društva bude u Dalmaciji te da ure-
dovni jezik bude hrvatski.

Dojduća sjednica bit će javljena pose-
bnim pozivom. Nešto se iza brda valja!

Iz Splita:

Školska godina 1907.-1908. u c. k. tr-
govačkoj školi počinje dne 21. tek. mj.
Upisivanje novih učenika dne 16. i 17.
tek. mjeseca.

Na znanje.

Pod ovim naslovom čitamo u splitskom
„Našem Jedinstvu“ te preporučamo i mi
stvar. U Beču su ospice (batule) a do
malo će i naša mladost u Beč, pa joj

preporučamo, za svaki slučaj, da navrne
ospice, za što je, doznajemo, g. dr. Malvić
spravan da ih svima navrne bez ikakva
troška, ako ih se prijavi dovoljan broj,
bar dvadesetak.

U Šibeniku osnovat će se nova trgo-
vačka škola. Ove će se godine u obće
ipak što god učiniti za Dalmaciju, a i
vrieme je već skrajno.

Kinematografička predstava.

Večeras u 8½ u mjestnom kazalištu
dat će se kinem. predstava sa zanimivim
razporedom.

PARTE ITALIANA.

La germanizzazione del „Lloyd Austriaco“

Il „Balkan“ di Trieste dell'11 corr.
porta quest'articolo che stimiamo conve-
niente tradurlo in italiano:

Lasciando parlare i soli fatti si potreb-
bero scrivere volumi interi. Ci limiteremo
oggi soltanto a pochi cenni sulla germa-
nizzazione del „Lloyd Austriaco“, e al-
l'occasione ne ripareremo su questo punto,
sul quale, quasi per ordine superiore, si
mantiene un assoluto silenzio.

Finchè presiedeva al Lloyd il barone
Marco de Morpurgo la lingua d'ufficio
era quasi esclusivamente l'italiana. Ita-
liane erano le agenzie, italiano era il co-
mando nei piroscafi, ostentativamente si
comunicava in italiano coi passeggeri.
Croato si poteva qua e là parlare quasi
sottovoce, e del tedesco nemmeno non si
sognava. Ma venne però il tempo quando
la maggior parte delle azioni passò nelle
mani tedesche a mezzo dell'Union Bank,
di quella banca che voleva arrivare all'
Adriatico a mezzo della „Dalmazia“.

E da allora il Lloyd diventò pioniere
dell'idea tedesca a Trieste, nell'Adriatico
e dappertutto ove arrivano i suoi piro-
scafi.

L'Union Bank procurò primieramente
ad un suo protetto il posto di presidente
al Lloyd. La sua regolare paga importa
120.000 corone annue, separati sono gli
incerti!

Questi (il preside) s'avvide tosto che ai
vecchi capitani e impiegati sono troppo
sacre le tradizioni del nostro mare e se
li allontanò con grosse pensioni. Di ciò
si occupò ultimamente il nostro giornale
parlando del fondo di riserva.

Il luogo dei pensionati figli delle nostre
coste fu occupato dai forestieri i quali,
quando la prima volta vennero a Trieste,
gustarono se il mare è salato.

(Continua.)

NOTIZIE.

Locali.

La due volte millenaria coltura.

Da una finestra della casa N. 7 in via
Campo Marzio ierlaltro un ragazzo gri-
dava a tutta voce, accompagnato dal piano,
l'ultimo prodotto della poesia „italiana“
d' Istria, ove si parla d'una corta „tom-
bola“ (che cosa quella del 14/5 1907 a R.).
Informarsi chi è il bravo cantore e il

